

[Jens Thoft]

gøre? Det er da vanligt i et demokrati, at landets lovgivende forsamling får besked om den slags nydannelser. Men salamitaktik er det: uden om Folketinget, uden om den offentlige debat.

EF står på mange måder i disse år ved en korsvej, fordi der næppe er råd til det hele. Set med mine øjne er problemet, at EF nu er i gang med at skulle vælge. På den ene side: Skal der satses på miljøet, på støtten til Østeuropa og på at oprette et socialt sikkerhedsnet, som kan afbøde de værste problemer og sociale spændinger skabt af det indre marked? Eller på den anden side: Skal EF blive en politisk og militær supermagt? Det er det første, SF vil – ingen tvivl om det – men jeg er bange for, at det er det sidste, regeringen og Folketingets flertal viljøløst lader sig trække med i.

Det gør mig ondt, at de militære drivkræfter har så gode vilkår i øjeblikket, ikke bare herhjemme, men også i det internationale samfund. Det gør mig også ondt, at næppe er befolkningerne i Østeuropa sluppet af med undertrykkerne eller sluppet for nogle af deres lænker, før de kaster sig ud i voldsomme indre konflikter.

Der er uro mange steder, og hvad gør man ved det? En udvidelse af NATO's ansvarsområde er ikke svaret. Svaret er efter min opfattelse en revitalisering af FN. Bipolaritetens ophør og USA's klare verdensdominans gør det også vigtigt, at der etableres en international politibetjent, der ikke er identisk med USA. FN kunne være svaret; ikke EF, ikke NATO eller USA, men FN, verdenssamfundet.

FN's artikel om den militære stabskomités virke bør gøres aktiv, og det bør i øvrigt være sværere for Sikkerhedsrådet, end det er i dag, at gribe til det yderste tvangsmiddel: krigen. Kvalificeret flertal, som er nok i dag, er ikke nok; der bør et særligt kvalificeret flertal til. FN's ikkemilitære kampmidler må raffineres. Sanktionsvåbenet er stærkt, når et enigt verdenssamfund griber til det og det vel at mærke også får tid til at virke. Kampmidlerne bør perfektioneres og viderebearbejdes. Tænk, hvis bare en brøkdel af de ressourcer, der er brugt til at udvikle nyt militært isenkram med, blev brugt til at udvikle ikkemilitære kampmidler!

En udvidelse af NATO's område er i enhver henseende ikke svaret på de problemer, vi står over for. Det synes jeg Folketinget bør give

klart og utvetydigt udtryk for. Derfor skal jeg fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Folketinget opfordrer regeringen til at fastholde det hidtidige danske nej til at udvide NATO's ansvarsområde og anmoder Udvalget vedrørende Dansk Sikkerhedspolitik om snarest at gøre NATO's fremtid til genstand for en nærmere drøftelse.

Folketinget går herefter over til næste sag på dagsordenen.«

(Dagsordensforslag nr. D 9).

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Jeg skal lade dette forslag om motiveret dagsorden indgå i de videre forhandlinger.

(Kort bemærkning).

Sønderby (V):

Jeg tror, hr. Jens Thoft var »out of area« nu, fordi hr. Jens Thoft var helt ovre i Baltikum og tog mit navn forfængeligt. Han sagde, at jeg brugte voldsomme, stærke ord om det, der skete derovre. Jeg synes nok, at hr. Jens Thoft brugte stærke ord heroppe, fordi hr. Jens Thoft beskyldte undertegnede med flere for at sige, at når fjenden er væk, finder vi straks en ny, og så tager hr. Sønderby til Baltikum og kommer med nogle voldsomme trusler og siger, hvad der sker derovre.

Jeg er også taget derover, hr. Jens Thoft, ikke fordi jeg selv ville derover, men fordi jeg fik en indbydelse. For 14 dage siden stod to præsidenter og en vicepræsident på denne talerstol og opfordrede et enigt Nordisk Råd til at lytte til deres appel om at hjælpe dem ikke med våben, men som parlamentarisk skjold. Det er det, jeg også har følt, når jeg er taget derover. Jeg synes, det er lidt voldsomt, når hr. Jens Thoft begynder at komme med beskyldninger om, at jeg hidser op, og at jeg prøver at finde en ny fjende. Nej, vi prøver på at undgå at finde fjender. Derfor prøver vi på at undgå den krise, der er opstået dér. Jeg har besøgt parlamentet derovre, hvor der er cementblokke for portene, og hvor folk sidder indenfor og sikrer sig. Jeg har ikke ophidset nogen, men jeg har tværtimod prøvet på at dæmpe ned derovre og undgå, at der skulle opstå en krise dér.